

Duyuru Tarihi : 06.09.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-158
Yaymlandığı Yer : MİLLİYET GAZETESİ / 6 EYLÜL 2006

Erdoğan SAĞLAM
Yeminli Mali Müşavir

İADE KALDIRILINCA OLUŞACAK KAYIP İNDİRİMLE GİDERİLECEK

Emeklilerden sonra çalışanlarda da vergi iadesinin kaldırılması gündemde. Ancak kaldırılınca oluşacak gelir kaybının, gelir vergisi oranı değiştirilerek veya başka indirimlerle giderilmesi üzerinde duruluyor

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun yeniden yazılmasının ardından Gelir Vergisi Kanunu da yeniden yazılıyor. Bu konuda çalışmalara bir yıl öncesinden başlayan Vergi Konseyi birçok bağımsız uzmanın ve farklı kesimlerin görüşlerini aldı. Bugünlerde Konsey ara rapora son şeklini vermek üzere. Daha sonra rapor görüşe açılacak ve Bakanlığa sunulacak.

Maliye Bakanlığı da Konsey çalışmalarına katılıyor. Bu arada bakanlığın yeni kurulan Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü de çalışmalarını sürdürüyor.

Üzerinde mutabık kalınan konuların başında, verimliliğini yitiren ve neredeyse sahte belge ticaretine zemin hazırladığı söylenen 'ücretlielerde vergi iadesi' sisteminin kaldırılması geliyor. Mevcut yasaya göre ücretlilerin kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve konut kira harcamaları üzerinden belge ibrazı koşuluyla ücretliye vergi iadesi veriliyor.

Harcamaların 3.600 YTL'ye kadar olan kısmı için yüzde 8, sonraki 3.600 YTL için yüzde 6, aşan kısım içinse yüzde 4 vergi iadesi hesaplanıyor. Harcama tutarı yıllık vergi matrahı toplamını geçemiyor.

Vergi Konseyi'ndeki yeni çalışma bütün ücretlileri kapsıyor. Konuyu, daha net anlaşılması için asgari ücretli örneği ile anlatalım.

Bir asgari ücretlinin 2006 yılı için tam belge verdiği varsayımıyla alacağı vergi iadesi tutarı ile net vergi yükü tablodaki gibi olacak.

Görüldüğü gibi asgari ücretlilerde vergi yükü net yüzde 8 civarında. 7.000 YTL'ye kadar olan gelirler için vergi oranı yüzde 15. Vergi iadesinin kaldırılması asgari ücretlinin vergi yükünü yüzde 7'den fazla artıracak, yaklaşık iki katına çıkaracak.

Vergi iadesinin etkisini geçim indirimi ile telafi

Vergi iadesinin kaldırılmasının yaratacağı vergi artışı asgari geçim indirimi veya vergi indirimi getirilerek dengelenecek. Asgari ücretin yarısı tutarında vergi matrahından belge aranmaksızın indirim yapılacaktır. Böylece ücretlilerde vergi yükü mevcut seviyeye (yüzde 8'lere) indirilecek. Asgari geçim indirimi ile verilen avantajın vergi iadesi kaldırılarak alınacağı bilinmiyor ve hatalı yorumlar yapılıyor. Asgari ücretlinin vergisinde sıfırlanma gibi bir olasılık yok. Yetkililer, mevcut bütçe olanakları çerçevesinde asgari ücretin vergi yükünün bu aşamada sıfırlanmasının mümkün olmadığını söylüyor.

Ücretliler için ayrı tarife uygulanmayacak

Yıl başına kadar ücretliler için ayrı bir vergi tarifesı vardı. Yapılan değişiklikle tarife birleştirildi ve ücretlilerin 5 puan düşük vergilenme olanağı kaldırıldı. Gelir Vergisi Kanunu'nun yeniden yazılması sırasında da ücretler için ayrı bir tarife düşünölmüyor. Tüm gelirler için tek tarifenin geçerli olması, vergi yükü azaltılmak istendiğinde bunun indirimler kullanılarak yapılması düşünölmüyor.

Asgari geçim indiriminin sadece ücretlilere değil tüm mükelleflere uygulanması halinde ücretliler için ilave indirimler getirilmezse ücretlilerin vergi yükünde değişiklik olmayacak. Bakalım ilave indirim verilecek mi? Biz bu konuda umutlu değiliz.

Vergi tarifesinde halen dört olan dilim sayısının da üçe indirilmesi düşünölmüyor. Son olarak 2006 yılı için vergi iadesi sisteminin yürürlükte olduğunu, belge toplamaya devam etmek gerektiğini hatırlatalım.

YTL

Brüt Asgari Ücret (aylık)	531,00
Aylık Vergi Matrahı	451,33
Yıllık Vergi Matrahı (451,33 x 12)	5.415,96
Hesaplanan Vergi (5.415,96 x %15)	812,40
Vergi İadesi -3.600 YTL için 288 YTL, - 1.815,96 YTL için 108,96 YTL	396,96
Net Alınan Vergi (812,40 – 396,96)	415,44
Net Vergi Yüğü (415,44 / 5.415,96)	% 7,67